

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

замість національного мультипредметного тесту
для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра
для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО),
які мають право на спеціальні умови вступу,
за всіма освітньо-професійними програмами

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з української мови замість національного мультипредметного тесту (далі - НМТ) для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО), які мають право на спеціальні умови вступу, розроблено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури (частина «Українська мова»), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

Програма співбесіди з української мови включає матеріал за такими розділами: «Фонетика», «Лексикологія», «Фразеологія», «Лексикографія», «Морфологія», «Морфеміка і словотвір», «Синтаксис», «Пунктуація», «Орфографія», «Стилістика».

Метою співбесіди з української мови замість НМТ є: виявлення та оцінка рівня навчальних досягнень вступників та ступеня їх підготовленості до подальшого навчання у закладі вищої освіти.

Завданням співбесіди з української мови замість НМТ є виявлення та оцінка у вступників:

знань

- змісту мовних понять і термінів;
- мовних явищ, закономірностей;
- правил орфографії та пунктуації;
- лінгвістики тексту;
- значення мовних одиниць та особливостей їх функціонування;

умінь

- розпізнавати мовні явища й закономірності;
- аналізувати, групувати, класифікувати, систематизувати мовні явища;
- визначати істотні ознаки мовних явищ;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- створювати власні висловлення з певною комунікативною метою;
- аргументовано відстоювати власну думку;

навичок

- спілкування сучасною українською літературною мовою;
- правильного, точного, нормативного, етичного й емоційного висловлення думки відповідно до змісту, умов комунікації й адресата;
- логічного і критичного мислення, творчої уяви;
- роботи із загальномовними та спеціальними словниками й іншими допоміжними довідковими джерелами.

Вступники, які мають право на спеціальні умови вступу, можуть скласти співбесіду з української мови замість національного мультипредметного тесту. Для участі співбесіди з української мови замість НМТ вступник(ця) мають подати відповідну заяву через електронний кабінет вступника (у передбачених Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ХДАК у 2026 році у разі неможливості створити електронний

кабінет вступника заява подається у паперовій або електронній формі через приймальню комісію ХДАК).

Співбесіда з української мови замість НМТ проводиться в очному форматі з відеофіксацією на 2 камери, з подальшим оприлюдненням запису на вебсайті ХДАК впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників, внесенням посилання в ЄДЕБО. Оприлюднені відеозаписи співбесід зберігаються у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань. У передбачених Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році та Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Харківської державної академії культури у 2026 році випадках відеозаписи співбесід вступників не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Форма співбесіди – усне опитування.

Для співбесіди пропонуються 2 випадкові питання з переліку, наведеного у розділі 2.

Час проведення – 30 хвилин.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі.
2. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ.
3. Склад. Наголос.
4. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.
5. Багатозначні і однозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
6. Омоніми. Синоніми. Антоніми.
7. Діалектна, професійна, розмовна лексика.
8. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання.
9. Застарілі слова. Неологізми.
10. Стійкі словосполучення.
11. Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
12. Словотвір. Твірні основи при словотворенні.
13. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу.
14. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників.
15. Складні слова. Способи їх творення.
16. Іменник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
17. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.

18. Невідмінювані іменники в українській мові.
19. Прикметник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
20. Прикметники якісні, відносні і присвійні. Ступені порівняння прикметників.
21. Числівник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль, розряди числівників за значенням.
22. Типи відмінювання кількісних числівників.
23. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.
24. Особливості правопису числівників.
25. Займенник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль, розряди займенників за значенням.
26. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.
27. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
28. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на –но. –то). Безособові дієслова.
29. Дієприкметник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
30. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників.
31. Дієприслівник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
32. Дієприслівниковий зворот.
33. Прислівник, його значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
34. Написання прислівників.
35. Прийменник як службова частина мови. Правопис прийменників.
36. Сполучник як службова частина мови. Прості і складні сполучники. Правопис сполучників.
37. Частка як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки. Правопис часток.
38. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.
39. Словосполучення, його характеристика.
40. Просте речення, його характеристика.
41. Члени речення і способи їх вираження.
42. Однорідні члени речення. Узагальнюючі слова при однорідних членах речення.
43. Звертання, вставні слова і вставні речення; розділові знаки при них.
44. Складне речення. Типи складних речень. Складносурядні речення, розділові знаки в них.
45. Складнопідрядні речення з кількома підрядними.
46. Безсполучникові складні речення, розділові знаки в них.
47. Складні речення з різними видами зв'язку: сполучниковим і безсполучниковим.

48. Пряма і непряма мова. Розділові знаки при прямій мові.
49. Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції.
50. Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків.
51. Правила вживання м'якого знака.
52. Правила вживання апострофа.
53. Написання складних слів разом і через дефіс.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ПІД ЧАС СПІВБЕСІДИ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Форма співбесіди – усне опитування за змістом програми співбесіди.

Час проведення – 30 хвилин.

Кількість питань - 2 (два).

Кожне питання оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання, наведених у таблиці 1. Підсумкова оцінка виставляється за 200-бальною шкалою і є сумою балів, набраних за результатами відповідей на обидва питання співбесіди.

Вступники, які отримали під час співбесіди з української мови замість НМТ замість НМТ **менше 100 балів**, до участі в конкурсному відборі для здобуття освіти не допускаються.

Таблиця 1. Критерії оцінювання відповідей вступників на питання співбесіди з української мови замість НМТ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали
Високий	Вступник(-ця) демонструє глибокі та системні знання з української мови, правильно пояснює мовні явища, уміє застосовувати правила на практиці, аргументовано висловлює думки, наводить доречні приклади. Відповідь є повною, логічною, послідовною та грамотною.	88-100
Достатній	Вступник(-ця) добре володіє навчальним матеріалом, правильно пояснює основні мовні поняття, однак допускає окремі неточності чи незначні помилки. Відповідь загалом змістовна та зв'язна.	75-87
Посередній	Вступник(-ця) має поверхові знання з предмета, відповідає неповно, допускає помилки у визначеннях, правилах або прикладах, недостатньо обґрунтовує власні думки. Відповідь є непослідовною та потребує уточнень.	50-74

Рівень	Критерії оцінювання	Бали
Недостатній	Вступник(-ця) не володіє основними знаннями з української мови, не може пояснити мовні правила та явища, допускає значну кількість помилок, відповідь є фрагментарною або неправильною.	0-49

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Авраменко О., Дідух Т., Чукіна В. ЗНО 2023 Українська мова та література. Власні висловлення. Київ: Грамота, 2021. 72 с.
2. Авраменко О. ЗНО 2022. Українська мова та література. Київ: Грамота, 2021. 496 с.
3. Білецька О. Українська мова ЗНО 2023. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. 624 с.
4. Витвицька С. Українська література ЗНО 2022. Комплексне видання. Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. 480 с.
5. Заболотний В., Дияк О., Прудка В. 2017 ЗНО: Українська мова. Комплексне видання ДПА+ЗНО. Київ: Літера ЛТД, 2016. 430 с.
6. Заболотний О., Заболотний С. Українська мова та література ЗНО 2023. Повний курс. Типові тестові завдання Комплект. Київ: Літера ЛТД, 2021. 592 с.
7. Літвінова І., Гарюнова Ю. Українська мова і література. Власне висловлення. Робочий зошит. Київ: Літера ЛТД, 2019. 96 с.
8. Літвінова І., Гарюнова Ю., Тищенко З., Бутко С. Українська мова. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО. Харків: Ранок, 2020. 384 с.
9. Терещенко В., Головань Г., Сергєєва Н., Кривоуст Н. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО. Київ: Генеза, 2021. 256 с.